

bi se dalo govoriti tudi o močnem zvišanju davčnih bremen. Toda sedaj gre posebej kmetijski stan in z njim kmetijski delavski stan novi težki krizi nasproti: cene njegovim proizvodom naglo in splošno padajo, cene vsem industrijskim in uvoznim predmetom, katere kmetijsko ljudstvo kupovati mora, pa še vedno ne prestanto rastejo. Ravno zato pa moramo biti tem bolj pazljivi pri upeljavi novih davkov!

Običajna sredstva za doseg proračunskega ravnotežja.

Za doseg ravnotežja v državnem proračunu se poslužujemo navadno sledečih sredstev: 1. črtanje ali odložitve, oziroma omejitve nameranih investicij, 2. najetje dolgoročnih ali kratkoročnih državnih posojil, bodisi zunanjih, bodisi notranjih, 3. zvišanje dohodkov iz državnih podjetij — železnice, pošta, telegraf, telefon itd., 4. upeljava novih davkov in zvišanje obstoječih in podražanje monopolističnih predmetov in razširjenje monopola na druge predmete, 5. pomnožitve papirnatega denarja.

Vseh teh označenih sredstev so se pri dosedanjem državnem gospodarstvu finančni ministri naše države posluževali. Toda vsaka reč ima svoje meje, tako tudi uporaba teh sredstev.

Zunanje posojilo.

Z ozirom nato, da je naša država mnogo trpela pod posledicami vojske — saj so se uničevala in obrabila n. pr. vsa prometna sredstva do skrajnosti (ceste, železniški tiri, lokomotive, vagoni: vse je ali poškodovano ali uničeno) bi bilo še najumestnejše, ako bi država za takšne in slične svoje naprave uporabljala večja posojila na dolgotrajen odplačevalni termin (čas). Toda mi velikih posojil ne moremo dobiti, ker tudi v velikih zapadnih državah denarja ni. Francoska investira vse doma, ker mora popolnoma obnoviti in popraviti ogromne pokrajine, ki so bile po svetovni vojski popolnoma razdejane in mesta razrušena. Angležka ima svoje velike finančne težave

in v ravnotako Amerika, katera bi pač dala za silno drag denar blago, nikakor pa ne denarja. Uvaževati pa je tudi treba, da vlada v tujem svetu še nezaupanje nasproti naši državi, ker finančni zunanji svet ne pozna dovoljno našega bogastva in možnosti razvoja in ne uvažuje tudi trdne naše volje, da hočemo Srbi, Hrvatini in Slovencei našo državo krečiti in da so prazna italijanska in frankovska prorokovanja in sumničenja. Tudi imamo že zunanjih posojil precej; o njih bom govoril pri odstavku: dolgovi.

Kako je z državnimi podjetji?

Znano je, da državna podjetja že pred vojsko, torej v normalnem gospodarskem stanju niso dajala državam kaj prida dobička, temveč so bila prav blizu pasivnosti. Se slabše je v tem oziru sedaj. Naša pošta, naš brzojav, telefon, naše železnice, vse je kljub zvišanim pristojbinam več ali manj pasivno. Ta podjetja in naprave so do skrajnosti izrabljena, nihče jih ni popravil, ali pa ne zadostno in z dobrim materialom tekom vojske zadnjih pet let. Sedaj pa je drag material in so vsled draginskih razmer zvišane plače uslužbencev, ki vzamejo skoro vse dohodke.

Ze sedaj občutimo silno težko podražanje pri vseh državnih podjetjih in naravnost izključeno je, da bi zamogli in smeli pričakovati Bog vedi kakšnih posebnih dohodkov v korist državnemu proračunu iz teh naprav. Tudi so te naprave takšnega značaja, da se pristojbine odnosno plačila več zvišati ne smejo, ker sicer naprave same postanejo predrage in ne služijo ljudstvu in socialnim ter gospodarskim njegovim potrebam. To velja o pošti ravnotako, kakor o železnici. Posebnega kritja državnih potrebščin iz državnih podjetij ni pričakovati.

Tudi izpopolnjevanje teh naprav bo šlo počasi naprej: saj veste, kakšne težave imate sami pri svojih privatnih zgradbah, kakšne pri občinskem gospodarstvu in pri okrajnih zastopih!

nik M. Krajnc. Po njegovem govoru se je razvil živahen razgovor. S posebno ogorčenostjo so navzoči kmetje povdarjali krivično mero, s katero se določajo cene kmetijskim pridelkom, dočim se trgovci glede cen pristo giblejo. Če bo šlo tako naprej, bo kmetijski stan v nekaj letih na tleh. Zato je tembolj treba, da se kmetijsko ljudstvo združi v eno samo, močno Kmetijsko zvezo! Vrli naši šentlovrenčki možje so odločno obsojali „Samostojno kmetijsko stranko“, ki hoče kmetijsko ljudstvo razcepiti v dva tabora in ravno s tem največ škoduje kmetijski edinstvi, ki nas edina mora rešiti.

Navodila.

Občinske volitve se bližajo. Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru (Cirilova tiskarna) ima na razpolago za naše zaupnike knjižico „Uredbo o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji.“ Cena izdoda 5 K. Ker je le še malo izvodov v zalogi, naj vsakdo, ki hoče biti poučen o občinskih volitvah, takoj naroči to knjižico. Pošljite denar naprej po poštini nakaznici. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Krajevni organizaciji KZ pripravljamo da nam vsaj 14 dni naprej naznanijo, kje in kedaj želijo prirediti shod in če potrebujejo govornike. — Sklicujte pridno seje krajevnih odborov KZ. Občinske volitve so pred durmi.

Občinski zbori Kmetijskih podružnic so naznanjeni v listu „Kmetovalec.“ Zaupnike nujno prosimo, da povabijo vse naše pristane na te zbere. Poročajte nam takoj natančne naslove izvoljenih delegatov. — Tajništvo KZ.

Zveza viničarjev.

Shod viničarjev v St. Ilju v Sl. g. Po rani sv. maši se je v nedeljo 8. t. m. vršil tukaj viničarski shod. Po govoru govornika iz Maribora se je razvil živahen razgovor o vseh perečih vprašanjih. Vsi navzoči so tožili, da cene moki, katero morajo kupovati, zopet naraščajo in to brez vsakega vidnega vzroka, da pa cene sadju, katerega je letos v izobilju, padajo tako nizko, da se sadja niti pobirati ne izplača. Posebno slabo se godi viničarjem, katerih gospodarji prebivajo v Avstriji. Viničarji dobivajo sramotno nizko plačo. Navedel se je slučaj, da dobi tak viničar letno plačo (štant) 24 K! Gospodar je vezan viničarju dajati živila, a naša pametna finančna straža niti teh živil ne pusti čez mejo v našo naravnih itak bogato državo. Zadnji čas je, da se naše oblasti zganajo in napravijo red. Viničarji, katerih gospodarji so tuji državljeni, naj do izvedbe agrarne reforme postanejo upravitelji zemlje, katero obdelujejo. Gospodarjem pa naj se po obračunu pozneje izplača primeren znesek kot čisti dohodek njih zemlje. Le na ta način bo zagotovljeno pametno in uspešno obdelavanje naše zemlje in se bodo mogla ohraniti prepotrebna gospodarska poslopja, za katera sedaj gospodar noče, viničar pa ne more skrbeti.

Shod viničarjev pri Novi cerkvi v Haloza h. V nedeljo, dne 8. avgusta, po rani sv. maši, se je vršil shod viničarjev za župnijo Sveta Trojica v Halozah pri podružnici Nova cerkev. Shod je bil izvanredno dobro obiskan. Predsedoval je viničar Sprah Anton iz Podlehnik, ki je prav spretno vodil celo zborovanje. Zborovalci so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja delavskega tajnika iz Maribora, ki je podrobno poročal o viničarski organizaciji in o potrebi iste. Na razna stavljen vprašanja sta odgovarjala tajnik Fekonja in župnik B. Potrč, kateri je veliko pripomogel, da je zborovanje tako lepo uspelo. Ustanovila se je skupina viničarjev za župnijo Sv. Trojica v Halozah. Izvolil se je odbor, ki je takoj začel delovati. Splošno se je pokazalo, da bo ta skupina izvrstno delovala v zboljšanje položaja svojim članom.

Odbor Zveze viničarjev mariborskega okrožja ima svojo redno mesečno sejo v nedeljo, dne 22. avgusta, ob 10. uri dopoldne v dvorani Jugoslov. strokovne zveze v Mariboru.

Mladinska organizacija.

Shodi in tabori.

15. avgusta:

Orli.

V Ribnici na Pohorju po večernicah ustanovitev Orla in Orlice. Ustanovnega shoda se udeležijo Orli in Orlice iz Maribora ter Mladeniška in Dekliška zveza pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Govori g. M. Krajnc.

Orlovski odsek v Jarenini priredi veselico z igro, godbo, petjem in drugim. Pridite domačini in sosede!

V Svetinjah pri Ormožu mladinski shod. Spored: Ob pol 9. uri sprejem, ob pol 10. uri sv. opravilo. Po sv. opravilu ustanovitev orlovskega odseka. Popoldne po večernicah igra in javna teledadba na vrtu Franca Vršič. Prireditve se udeležijo: predsednik Orlovске zveze br. Pirc, g. posl. Vesjenjak in č. g. dr. Medved.

20. avgusta:

Zene in dekleta.

V Cirkovcah pri Pragerskem za celo Dravsko polje. Ob pol 11. uri sv. maša z nagovorom, potem tabor zunaj cerkve. Govore dekleta iz raznih župnij in govornik iz Maribora. Popoldne po večernicah igra: „Skrivnostna zaroka.“

Kdo se oprusti vojaške službe?

Glede vojaškega službovanja in glede oprostive veljajo sledeča določila, ki se naj navajajo v prošnjah za oprostitev. Vojno ministrstvo je dne 5. aprila izdalo novo naredbo za vojaško službo, ki traja pri pehoti 18 let kot polna doba ali kot 12 mesecev skrajšana službena doba. Glavni in bistveni slučaji iz naredbe so sledeči: I. Popolna oprostitve vojaške službe pride v poštev: 1. Ako ima rekrut samo očeta (nič bratov), ki je že 60 let star, ni sposoben za delo in plačuje najmanj 21 kron neposrednih davkov. 2. Ako so v družini samo ženske, a moški pod 16. letom. 3. Ako ima rekrut ali samo enega starejšega brata, ki pa ni sposoben za delo in upravo posestva ter spada k nadložnim, od očeta, že 60 let starega. II. Skrajšana doba, t. j. 12 mesecev, pride v poštev: 1. Ako ima novinec samo očeta, ki je 60 ali večlet star, toda sposoben za delo in upravo imetja ter plačuje neposrednega davka 21 kron ali več. 3. Ako je oče star 60 ali več let, brat pa 17 do 20 let. 4. Ako nima novinec očeta, pač pa mlajše brate kot je sam. V tem

slučaju se novincu preloži nastop službe za eno leto ali dve, nato pa služi 12 mesecev. 5. Ako ima rekrut samo ženo in otroke, ter je samohran ali samec, t. j. ako je posedoval kako posestvo, ki ga mora sam obdelovati in voditi ter plačuje najmanj 21 kron neposrednih davkov, ga lahko popolnoma oprostijo. Ako pa ni ničesar posedoval, služi polno dobo. 6. Ako ima rekrut le starega očeta (deda) nad 60 let starega, ter očeta najmanj 40 let starega, ki pa je služil polno dobo. 7. Ako ima rekrut le enega brata, ki je starejši kot on sam, je delazmožen ter plačuje najmanj 21 kron neposrednega davka. 8. Ako je brat dela popolnoma nezmožen in ni služil v vojski.

Kdor pa ima pravico za popolno oprostitve ali za skrajšano službo, naj vloži pravočasno kratko prošnjo na pristojno pukovsko okružno komando. Prošnjo je treba kolkovati s 4 kronami, vsako prilogo (družinski list, posestni list, davčno potrdilo itd.) pa z 2 kronama.

jala Poljake v to vojno, sedaj noče ali ne more pomagati in bi najraje, da bi šli v boj zoper boljševike drugi: Čehi, Jugoslovani, Rumunci. Seveda odklanjajo vsi take ponudbe.

Italija.

V državnem zboru je minister zunanjih zadev grof Storza v svojem govoru o jadranskem vprašanju zahteval, naj se popolnoma uklonimo Lahu, in mu delamo še lepe komplimente. Mož se bode že prepričal, kako trd oreh je to jadransko vprašanje.

Kmetijska zveza.

Naznanila.

Naši shodi. Kmetijska zveza priredi te-le shode: dne 15. avgusta po rani maši pri cerkvi pri Sv. Trojici v Halozah, 15. avgusta po ranem opravilu v Mozirju, isti dan ob 2. uri popoldne v Bočni, dne 22. avgusta po rani maši v Prevaljah, popoldne v St. Danijelu in Kotljah na Koškem.

Shodi zaupnikov Kmetijske zveze se vršijo pri hodnji tedej za okraje Ptuj, Ormož in Ljutomer. V Ptuj se zberejo zaupniki iz celega okraja v ponedeljek 16. avgusta v prostorih Kmetijske posojilnice, v Ormožu v torek 17. avgusta v Ormoški posojilnici in v Ljutomeru v sredo 18. avgusta v Okrajni posojilnici. Začetek ob 9. uri (po novem času). Radi važnosti prosimo, da zaupniki zanesljivo pridejo.

Poročila.

Marija Reka. Visoko v hribih smo doma, a kljub hujskanju od strani „Samostojnih“ in „rdečih“ je ostala cela župnija z malimi izjemami v taboru Slov. kmetijske zveze. Dne 8. avgusta je Kmetijska zveza priredila shod, na katerem nam je tajnik Zebot govoril o položaju, o volitvah in o organizaciji. Govorila sta še g. Agrež in mladenič Golavšek od Sv. Jurja ob T. Izvolil se je krajevni odbor KZ., kateremu načeluje vrl posestnik Jakob Zmrzlikar, nadomestuje ga pa mlad korenjak Jernej Zakojnssek. Z uspehom shoda smo prav zadovoljni.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Lovrenčko nedeljo, 8. avgusta, smo imeli po rani sv. maši lepo obiskan shod Kmetijske zveze. Govoril je g. ured-

Politični ogled.

Jugoslavija.

V naši državi imamo trajno ministrsko krizo. Dosedanji ministrski predsednik Milenko Vesnič je dobil od vladarja naročilo, naj sestavi novo vlado. Najnovejša poročila pa javljajo, da se mu ni posrežilo in je že vrnil vladarju svojo nalogo. Dvoje najmočnejših strank, radikaleci in demokrati, se ne morejo sporazumeti med sabo. Sporazumeti se ne morejo predvsem v vprašanju izvoza. Demokrati hočejo, naj bo izvoz v tuje države prost vsakomur, da bi imeli dobiček samo veliki kapitalisti, takozvani izvozniki. Radikaleci in z njimi naša stranka, pa hočejo, naj se vrši izvoz potom poljedelskih zadržev in pod državnim nadzorstvom. Pri celi krizi gre torej demokratom predvsem za lastni žep, za dobiček demokratiških kapitalistov.

Na Koroskem je pričela poslovati takozvana antantna misija in pripravljati za glasovanje. V Celovcu so se nastanili zastopniki Anglije, Francije in Italije, ki tvorijo takozvano glavno komisijo. Podkomisije so v Borovljah, v Velikovu, v Pliberku, v Doberlivasi, v Železni Kapli in v Rožeku. Nemci delajo z velikimi denarnimi sredstvi in z nasiljem. Pa kljub temu bo zmaga naša, ako se ne zgodi kakšna prav posebna krivica.

V Maribor je prispela antantna komisija, ki bo na Stajerskem natančneje določala meje. Stanujejo vsi skupaj v hotelu „Meran“, na katerem bodo sedaj plapolale zastave vseh zmagovitih držav, med njimi celo Japonske.

Rusija—Poljska.

Med Rusi in Poljaki divjajo nadalje boji v največjih razmerah. Poljske armade so poražene in se umikajo korak za korakom z veliko odpornostjo. Priznati se mora, da se ustavljajo Poljaki z velikim navdušenjem in hrabrostjo, toda ruska premoč je ogromna. Zares čudovito je, kako so ruski boljševiki spravili na noge tako veliko bojno moč. Rusi se bližajo Varšavi od dveh strani, poljska vlada je iz Varšave pribežala v Krakov, v Galiciji se bije vzhodno od Lvova, približno tam, kjer so bili v začetku svetovne vojne Avstrijci tako strahovito tepeni, velika in odločilna bitka. Antanta, ki je zapel-

Na Oljski gori pri Polzeli za celo Savinjsko in Saleško dolino. Ob 10. uri sv. opravilo, potem tabor zunaj cerkve. Pridiga in govori č. gosp. župnik Evald Vračko.

Pri Sv. Urbanu nad Mariborom za vse obmejne župnije. Ob pol 11. uri procesija z Najsvetejšim in sv. opravilo. Nato zborovanje zunaj cerkve. Govori g. M. Krajnc.

Poročila.

V mali župniji Marija Nazarje se je dne 29. junija 1920 ustanovil orlovski odsek. Prijavilo se je dosedaj 40 telovadcev kot članov ter 16 netelovadcev in podpornih članov. Dva gg. župnika iz Amerike, p. Anzelm Murn ter Mihael Golob pa sta se priglasila kot ustanovna člana ter darovala vsak po 10 dolarjev. — Če se je v tako mali župniji našlo takoj pri ustanovitvi tako lepo število idealnih članov Orla, ni dvoma, da je v naši lepi domovini ogromno število za dušni in telesni razvoj našega naroda navdušenih mladeničev in mož, ki bodo v prah in pepel zdobili vse temne vezi in državni nevarne elemente.

Novi Orli. V Smartnu na Paki in na Laškem so dne 8. avgusta ustanovili odsek Orlov in Orlic. Pozdravljeni mladi bratje in sestre!

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je imela mladina zadnje lovrenčko nedeljo po večernicah krasno obiskan shod. Govoril je g. M. Krajnc. Navzoči mladeniči so sklenili, da v najkrajšem času ustanovijo Orla. Pridni lovrenčki fantje tudi v tem oziru nočejo biti zadnji. Tudi Dekliška zveza se bo v bodoče še živahneje gibala.

Tedenske novice.

Važno za vse naše pristaše. Danes in prihodnje priobčimo govor poslanca I. Vesenjaka o državnem proračunu in financah. Iz govora naj črpajo vsi gradivo, da bodo znali zavračati vse tiste prazne kričače-nasprotnike, kateri mislijo, da ima država neskončna sredstva in da bodo le leteli milijoni iz državnih blagajni, kakor bi se kakšnemu puhloglavemu agitatorju zdelo. Naši ljudje naj le povsod opozarjajo, da mora država pri pametnem gospodarstvu vse to, kar nam da, tudi nekje vzeti. Vzame pa največ z direktnimi in indirektnimi davki. Kdor torej dela prevelike obljube, jih dela na račun daykoplachevalcev, ali pa na račun lahkovernosti in nerazsodnosti.

Nemško tolovajstvo v Spilju. Komaj so Jugoslovani izpraznili Spilje in je odšla obmejna komisija, že se je pričelo grozno maščevanje nad Slovenci. Hajlovi so aranžirali procesije navdušenja z godbo iz Strasa, Ernovža in Cmureka. Ker „navdušeni“ Spiljčani niso nobenih zastav izobesili — izgovorili so se, da jih nimajo — je drdral avtomobil v Stras po nje in kmalu je bilo Spilje v štraskih zastavah. Za procesijo „boljših“ pa se je privarilo najeto „spremstvo“ — par tisoč „suskelotov“ in pričel se je vandalizem proti vsemu, kar je spominjalo na Jugoslovane. G. župnika, mirnega gospoda, bi bili prav gotovo ubili, da ga ni rešilo orožništvo ter vsega opljuvanega spravilo čez mejo. Gostilničarko Krel so smrti s tem, da se je pravočasno skrila. Vse so mu pa razbili, popili in pojedli. Dva zaostala slovenska finančna stražnika so rešili orožniki z največjim naporom. Tu so le navedeni le nekateri slučajji. Zagrozila je druhal, da pride večkrat tudi čez mejo.

Zahvala in prošnja Korošcev. Dovolim si tem potom objaviti najiskrenejšo zahvalo Korošcev vsem darovalcem in darovalkam na dekliskem shodu pri Sv. Ignaciju na Pohorju za dar v prid našemu propagandnemu delu na Koroškem. Ob enem pa prosim maša vrla dekleta in žene, da bi se rade spominjale naših še neodrešenih bratov in sester tužnega Korotana. Nevarnost je velika in če Nemci celo po Nemčiji pobirajo darove za svoje propagandno delo na Koroškem, je naša še tem večja dolžnost, da priskočimo na pomoč tako dolgo zatiranim bratom in sestram na Koroškem. Slovenski bratje in sestre so naši vsi in ne pustimo jih ne enega pod tujim jarmom. Mi čutimo z njimi, trpinji. Le malo še potrpite in vztrajajte! Prišel bo dan, ko bomo obhajali veselo zmago nad vsemi našimi sovražniki! — Zalka Kuplen v Mariboru.

Celjski socialdemokratje in komunisti razvijajo veliko agitacijo za občinske volitve v okoliški občini. Pozivamo naše pristaše in pristašnje, da se vsak do 20. avgusta vpiše pri občini v volilni imenik. Rdečkarji ne smejo dobiti te lepe občine v svoje roke.

Ljutomer. Narodna šola v Ljutomeru vabi na šolsko prireditve, ki se vrši v nedeljo 22. t. m. v telovadnici. Spored: 1. Mladinski orkester. 2. A. Kosi: Spevoigra „Slava rokodelstvu“. 3. A. Kosi: „Kovač hoče biti!“ Dramatični prizor. Začetek po večernicah.

Radenci. Tu se vrši 22. avgusta ustanovni občinski zbor „Jugoslovanske Matice.“

Umrla je 16. julija l. l. v Beljaku, usmiljena sestra Frančiška Inolda Jakop iz Ljubnega v Savinjski dolini.

Maribor. Ljubljansko deželno sodišče je potrdilo razsodbo tukajšnjega okrožnega sodišča, s katero je bil Rudolf Toplak, trgovec in vojni dobičkar na Polensaku pri Ptuj, obsojen na en mesec zapora zaradi napada na tamkajšnje župnišče pred drugim polletnim letom. Okrožno sodišče pa ga je končno vejavno obsodilo radi nagovarjanja h krivem pričevanju v zgornji zadevi na tri mesece in v plačilo vseh toževalnih stroškov.

Sv. Andraž pri Velenju. Redko kedaj prosimo našega „Slov. Gospodarja“, da nam dovoli prostora za par vrstic. Tukaj evo danes nekaj naših novic. „Slov. Gospodar“ prihaja v našo zavedno krščansko občino edini s svojim tovarišem „Domoljubom“. Le neka gosposočna, ki je pred vojno čitala „Stajerca“ in se kaj rada zabavala v družbi zagriženih nemučurkov, hoče postati novodobna, za to čita „Novo dobo“. Skupina naše Jugoslov. strokovne zveze deluje prav izborna. H Kmetiski zvezi so pristopili vsi naši kmetje. Ob volitvah bodo vsi naši volilci in volilke v taboru Kmetijske zveze. „Slov. Gospodar“, povej svojim citateljem, kako lep mir imamo pri nas, ker se še ni vkalilo seme samostojnežev in se tudi ne bo.

Bodočnost našega vinarstva.

Vinarstvo v Jugoslaviji, posebno pa še pri nas v Sloveniji, se nahaja očitno pred težko krizo, ki bo izbruhnila ob prvi boljši vinski trgatvi, torej mogoče že prihodnjo jesen.

Kriza, ki stoji na vidiku, bo nastala vsled nadprodukcije vina. Da nastane ta nadprodukcija, pa ni treba ravno bogve kako bogate vinske letine. Pomisliti moramo namreč, da se nahajajo še precejšnje količine vinskega pridelka letnikov 1918 in 1919 v naših kletah in da, posebno navzlic precej dobri sadni letini, že ena srednja trgatve lahko povzroči nadprodukcijo vina.

Vsaki nadprodukciji pa sledi padanje cen dotičnega pridelka in nevarnost je zelo velika, da pod današnjimi razmerami padejo vinske cene tako močno, da ne bodo niti od daleka kriti pridelovalni veliki stroški.

Stagnacija v vinskem prometu je itak skoro popolna. Vinske cene so padle v zadnjih dveh do treh mesecih za 50%, deloma skoro za 100% in so s tem že dosegle, oziroma prekoračile takorekoč višek pridelovalnih stroškov.

Stagnaciji v vinskem prometu so krive deloma vladne odredbe, ki so ovirale izvoz naših vin v Nemško Avstrijo tako dolgo, dokler ga ni naraščanje vrednosti naše krone napram nemško-avstrijski kroni popolnoma onemogočilo, deloma splošne življenjske razmere.

Da je temu prišlo tako, pa smo si krivi največ sami, ker se vinorejci Jugoslavije nismo vedeli pravočasno strniti v močno strokovno organizacijo, ki bi imela voljo in moč vplivati na vlado in preprečiti pogubonosne odredbe in ovire izvoza našega vina v inozemstvo, na katerega smo navezani z najmanj 1 tretjino našega vinskega pridelka. Vinarski in sadjarski odsek Maribor Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani, kot edine korporacije v zaščito vinarstva v Sloveniji, je sicer storil svojo dolžnost, a vendar ni mogel doseči tega, kar bi lahko dosegla močna, vse vinogradnike predstavljajoča organizacija.

Vinorejci, še je čas! Združimo se torej! Osnujmo si organizacijo, ki bo štela vse vinogradnike v Jugoslaviji svojim članom! Bodimo zvesti čuvaji dedščine naših pradedov, ohranimo in spopolnimo kar smo od njih sprejeli, našim potomcem v procvit in blagor naše krasne domovine! Ne dajmo si uničiti naše dike, našega upa in naše nade! Strnimo se v močno falango, ki bo stala neomahljivo na braniku za interese našega vinarstva in ne pozabimo nikoli, da le v slogi je moč!

Snuje se organizacija za celo Jugoslavijo po vzgledu bivšega avstrijskega „Reichsweinbauvereina“, ki je imel neprecenljive zasluge za procvit vinarstva v bivši Avstriji, za celo Jugoslavijo. Vinarski in sadjarski odsek Maribor, Slov. kmetijske družbe, je prevzel nalogo stopiti v dotiko s strokovnimi krogi Hrvaške in Srbije ter Bosne in Dalmacije v svrhu imenovanja pripravljalnega odbora za ustanovitev nameravane organizacije. Kak hitro bo pripravljalni odbor sestavljen, se bo sklicala seja istega, v kateri se bodo določile podrobnosti in dan za ustanovni zbor organizacije.

Interesenti, ki se žele udeležiti ustanovnega zborovanja, ki se bo vršilo najbrže že v teku meseca septembra t. l. v Zagrebu in na katerem se bo pripravljalo tudi o najnujnejših potrebah vinarstva, oziroma ki žele pristopiti organizaciji, ki bo nudila svojim članom najrazličnejše ugodnosti, kot člani, so prijazno vabljeni, da naznanijo že sedaj svoje naslove podpisaneemu odboru, a — upravnistva vseh časnikov se takisto naprošajo, da ponatistvo to povabilo k pristopu v interesu svojih bralcev!

Vinarski in sadjarski odsek Maribor, Slov. kmetijske družbe, kot začasni pripravljalni odbor za ustanovitev vinarske organizacije za Jugoslavijo: Vinarski ravnatelj Puklavac.

Gospodarstvo.

Vinarsko poročilo iz savinjskega vinarskega okoliša. Da raste tudi pri nas vinska trta, zdelo se bo marsikomu skoro neverjetno, tako malo znan je naš vinarski okoliš, čeravno je za premožne življenjskega pomena. Edino Vošnjak kot tukajšnji rojak omenja v svojem „Umnem kletarju“ tukajšnji kraj kot vinarski okoliš, vsi drugi mu privoščijo le malo prostora. Res je, da vino, ki ga pridelujemo tukaj ni Bog zna kake kakovosti, to pa le zbog tega, ker je zasajeno le malo izbornih vrst. Vlna iz novozasajenih vinogradov, kjer so zasajene boljše vrste, pa ne zaostaja prav nič za onim iz Haloz ali Slovenskih goric, proda se pa po isti, včasih še po boljši ceni, kajti cela Savinjska in Mislinjska dolina ter večji del Koroške tvori naše vinske odjemalce. Premnogo

ljudi v krajih: Polzela, Rečica na Paki, St. Andraž, St. Ilj, St. Janž itd. je odvisno od vinogradništva. Letošnja letina ne obeta nič kaj posebnega, vinske cene se zato trdovratno drže na isti višini kot spomladi, vsled slabe letine tudi ni pričakovati nobenega padanja cen. Grozdje se že sedaj mehča in pričakujemo zategadelj izborna kakovost. Peronospora in oidium sta letos hudo gospodarila, šele zadnje toplejše vreme ju je deloma ustavilo. V splošnem pričakujemo malo vina, ki bo pa precej izborna.

Promet s klavno živino je v Sloveniji radi neredbe, ki jo je izdal znani dr. Grega Žerjav dne 17. januarja t. l., silno otežkočen. Vsakdo, kdor žene ali pelje kako klavno živino ali meso zaklane živine v drugo občino, mora imeti pri sebi odpremno izkaznico, ki jo izda odsek za prehrano pri deželni vladi v Ljubljani. Kdor te izkaznice nima, mu smejo oblasti zapleniti živino, oziroma meso, in ga še občutno kaznovati. Zadnji čas so v Mariboru na ta način zaplenili kmetom in viničarjem mnogo živine. To je „žegen“ dr. Žerjavove liberalne ljubezni do kmetijskega ljudstva. Opozarjamo župane, naj za klavno živino ne izdajo prej potnega lista, dokler nimajo odpremne izkaznice v rokah. Čuvajte naše ljudi pred nesrečo!

Prepoved klanja in izvoza mladih živali. V Uradnem listu z dne 9. julija 1920, št. 82, deželne vlade za Slovenijo je naredba 274 osrednje vlade, s katero se od sedaj naprej prepoveduje klanje in izvoz mlade živine (teleta in ovce). Izvzeti so slučajji zasilnega zakola.

Zamenjava kolkov kronske vrednosti. Z dnem 16. junija t. l. razveljavljeni nerabljeni kolki kronske vrednosti se lahko zamenjajo brezplačno do vključno 30. septembra 1920 pri finančni deželni blagajni v Ljubljani in vseh davčnih uradih izven Ljubljane proti novim kolkom dinarske vrednosti v smislu veljavnih predpisov. Dotične vloge so kolka proste. V zamenjavo pripravljene material se mora oddati osebno, vpošiljanje po pošti je nedopustno. Po 30. septembru 1920 je izključena vsaka zamenjava ali povrnitev razveljavljenih kolkov.

Obisk hrvatskih zadrugarjev. Ob priliki poseta orlovskega tabora v Mariboru zbralo se je okrog 35 hrvatskih zadrugarjev iz hrvatskega Zagorja, Like in Slavonije pod vodstvom g. dr. Gortana iz Zagreba in posetili so Kmetijsko zadrugo v Račah, da si ogledajo njeno poslovanje in razvoj. Načelnik zadruge g. Pišek jih je pozdravil z jednatimi besedami in pokazal, kako dobro je, da Slovenci in Hrvati zavijamo gospodarsko organizacijo, katera je velikega pomena za današnje razmere. Hrvatskim bratom je pokazal poslovanje Kmetijske zadruge g. Dergas vodstvo zadruge, kakor tudi uradovanje, za katero so se naši bratje posebno zanimali in videlo se je, da si vsak posameznik zabiljezuje podrobnosti in da mu ugaja naše uradovanje in vodstvo. Naši bratje so si nadalje ogledali tukajšnje tovarno drož, katero jim je razkazal ravnatelj g. Cvetkovič. Bilo bi dobro, da bi slovenski in hrvatski zadrugarji večkrat imeli večje sestanke bodisi v Hrvatskem ali v Sloveniji. Na ta način bi s složnim združenim delom privedli gospodarsko organizacijo na višino in zavest o velikem pomenu zadrugištva v Jugoslaviji bi se širila daleč preko naših mej.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po starem hmelju, novega še pa nič ni prišlo na trg. Iz Anglije prihajajo neugodna poročila s tamošnjih hmeljskih nasadih istotako iz Belgije in Francije. Skoro povsod se je že začela doba obiranja ranega hmelja.

Socialdemokratično gospodarstvo na Dunaju. Kako obupno slabo je gospodarstvo socialne demokracije dunajskega mesta, je najbolj razvidno iz sledečih podatkov: Proračun znaša 2½ milijardi kron, nepokrita svota znaša 1½ milijarde, enkratni državni prispevek znaša 126 milijonov kron, državno posojilo 356 milijonov kron, odhod naj izsesani Dunaj vzame še 445 milijonov kron, da pokrije primanjkljaj? Naložiti mora nove davke, proti katerim se pa upira ves Dunaj. Tako je gospodarstvo tam, kjer pridejo rdečkarji na krmilo!

Ureditve valutnega vprašanja na Reki. „Gazeta di Venezia“ donša iz Rima vesti, da se je končno našla oblika, kako urediti valutno vprašanje na Reki. Po izjavi zgoraj omenjenega časopisa je italijanska vlada pripravljena, izmenjati reški denar pod tistimi pogoji, kakor v Istri, namreč da plača za eno krono 60 centesimov italijanske lire. — Reški Italijanci se hvalijo, da je to uspeh njihovega dela v Rimu. Službeni kurz italijanske lire je ena lira: 4 K 90 vinarjev reškega denarja ali 9.10 K jugoslovanskega denarja od prvega žigosanja.

Za izvoz lesa in lesnih proizvodov je komisija ministrstva odredila nastopne cene: Za Nemčijo rezan in tesan les 1000 mark, okrogel les 600 mark, za Svico rezan in tesan les 90 švicarskih frankov, za Francijo 240 frankov, za Italijo 300 lir, za Holandijo 45 frankov. Izvozna taksa znaša za tesan les 25%, za okrogel les 35%. Drva za Avstrijo in Madžarsko se prodajajo za 18.000 čehoslovaških kron za 10.000 kg. mehka drva pa za 26.000 kron. Za izvoz se plača 35% taksa.

V Avstriji je promet s žifom in krompirjem seve povezan. Pridelke je državno zaplenjen. Cene so nastavljene (za 1 q) pšenica 1000 K, rž 1000 K, ječmen 900 K, oves 800 K, krompir 340 K in 5 do 10 K dovoznine.

Pojedeljske stroje vsake vrste, kot mlatilnice, žitne čistilne mline, raznovrstne stiskalnice, slamo in reporeznice, travniške grablje in razne druge, prodaja Ivan Hajny v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 45.